

Tlačová beseda SPPK v PD Žemberovce

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora spolu so Zväzom chovateľov oviec a kôz na Slovensku zorganizovala v priestoroch [PD Žemberovce](#) v levickom okrese tlačovú besedu o aktuálnej situácii v chove oviec na Slovensku a veľkonočnom vývoze zvierat.

Hosťami tlačovej besedy boli:

Milan Semančík, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory

Igor Nemčok, predseda predstavenstva Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku

Milan Halmeš, predseda PD Žemberovce

Na Slovensku je v súčasnom období registrovaných viac ako 8900 chovateľov oviec. Podľa údajov zo Štatistického úradu SR sa počet oviec za posledné desaťročie zvyšuje, v súčasnosti je to niečo cez 400.000 oviec všetkých kategórií. Podobne Zväz chovateľov oviec a kôz uvádza, že počet oviec je za posledné roky stabilizovaný.

Len málokto z laickej verejnosti pritom vie, že ovce sú jediným druhom hospodárskych zvierat, ktorých počet na Slovensku neklesá na rozdiel od iných druhov zvierat, kde sme už roky svedkami znižovania stavov ako napríklad v sektore ošípaných.

Ovce patria medzi druh zvierat, ktorý prináša veľké množstvo benefitov pre krajinu, životné prostredie, ale aj pre samotných obyvateľov. Tým, že ovce spásajú trávnaté porasty, nepriamo napomáhajú k udržiavaniu životného prostredia. Takýmto spôsobom zabraňujú prerastaniu tráv, a tak nepriamo zabraňujú zosuvom lavín (keďže masy snehu sa na uľahnutej tráve rýchlejšie zosunú dole svahom), či zmiernujú povodňové stavy, keď voda nestečie prudko po svahoch, ale ľahšie môže do pôdy presiaknuť. Okrem toho sa ovce podieľajú na intenzívnom ekologickom hnojení pôdy. Slovensko má vzhľadom na chemické zloženie jeden z najkvalitnejších trávnatých porastov. Významné látky sa z kvalitných tráv dostávajú do ovčieho mlieka a mäsa. Vedecké štúdie dokázali, že obsah zdraviu prospešnej kyseliny označovanej ako CLA (kyselina linolová) v ovčom mlieku a mäse je vďaka našim trávnyim porastom porovnateľný s obsahom CLA kyseliny v ovčom mäse a mlieku oviec, ktoré sa pasú vo Švajčiarsku. CLA je pre naše zdravie významná, keďže sa vyznačuje najmä antikarcinogénnymi, antiaterogénnymi a antidiabetickými vlastnosťami. Aj preto je vplyv ovčieho mäsa, ovčieho mlieka a výrobkov z nich na zdravie spotrebiteľa jednoznačný.

Cenová politika:

Ceny, za ktoré chovatelia vedia predať ovčie mlieko, sa pohybujú v závislosti od sezóny. Kým v 1. kvartáli je to okolo 1,20€/l, v letnom období sa ceny znižujú na cca 1,05€/l, v zime - poslednom kvartáli je to 1,40€/l. Súvisí to s laktáciou, teda s produkciou mlieka, keďže ovce sú sezónnymi zvieratami.

Nákupná cena za kilogram mäsa v živom sa pohybuje od 0,40€ - 1,00€ v závislosti od kvality, lokality či časovej náročnosti vybavenia dodávky. V priemere hovoria chovatelia oviec o cene 0,65€ za kglivej hmotnosti. Predaj jahňacieho mäsa je na Slovensku len doplnkom. Aj v prípade nákupných cien jahniat treba rozlišovať to, v akom období sa zvieratá narodili. Ceny jesenných jahniat, ktoré sú určené na vianočný trh, vychádzajú na 3€/kg v živom stave, u tých narodených koncom zimy, teda

veľkonočných jahniat, sa nákupná cena pohybuje od 2,50€ - 2,80€/kg v živom stave.

Slovensko vyváža zvieratá najmä pred Veľkou nocou a Vianocami. Väčšinu - cca. 92 tisíc až 120 tisíc kusov jahniat ročne predstavuje export na taliansky trh, keďže Taliani považujú jahňacinu za veľkú delikatesu. V predvianočnom období zase prenikáme na rakúsky a opäť taliansky trh v objeme cca. 3-5 tisíc kusov.

Projekty na podporu domácej spotreby:

Snahou chovateľov je nielen zaujať zahraničný trh, ale osloviť aj domáceho spotrebiteľa. Chovatelia sa snažia umiestňovať produkty z ovčieho mlieka a mäsa aj na Slovensku. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora podporuje rôzne aktivity svojich členov. Regionálne zaznamenali ovčiari úspechy najmä v severných častiach Slovenska - ako sú oblasti Liptova, Spiša, Oravy, Žiliny, Považskej Bystrice, ale ovčiari sa snažia propagovať svoje výrobky aj v oblasti Rimavskej Soboty či iných okresoch. A aj vďaka tomu, že naši chovatelia oviec vedia svoju produkciu odbytovať aj na domácom trhu, sú stavy oviec stabilné a dokonca sa mierne zvyšujú. A v tom môžeme vidieť príklad, keď sektor v poľnohospodárstve funguje, keď podnikatelia vedia svojimi výrobkami zaujať domáce - najmä regionálne trhy, ale vedia ich aj vyviezť do zahraničia.

Snahou Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a jej členov, teda aj Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku, je, aby sme v budúcnosti ešte viac vedeli podporiť chov oviec, spotrebu ovčích produktov v krajine a tým aj zamestnanosť na vidieku.

Chovatelia oviec častokrát v spolupráci so samosprávou organizujú počas roka hneď niekoľko aktivít, ktoré majú prispieť k nárastu spotreby ovčieho mäsa, ktoré sa často nesprávne označuje ako baranina. Ide o projekty napr. Zo salaša do mesta, Mňam fest, Bačova cesta, Nájdi si svojho baču... Od jari, ako sa ovce doja, až do jesene môže záujemca zájsť na vybrané salaše, v ktorých mu ich majitelia ponúknu výrobky z ovčieho mlieka a mäsa, čím si môžu aj sami vyskúšať, že správnou tepelnou úpravou sa z jahňacieho mäsa dá pripraviť vynikajúca a najmä zdravá pochúťka.

Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK